

národní
úložiště
šedé
literatury

Zpráva o životním prostředí České republiky 2015, Zprávy o životním prostředí v krajích České republiky 2015, Statistická ročenka životního prostředí České republiky 2015

CENIA, česká informační agentura životního prostředí
2016

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-264798>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 30.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz.

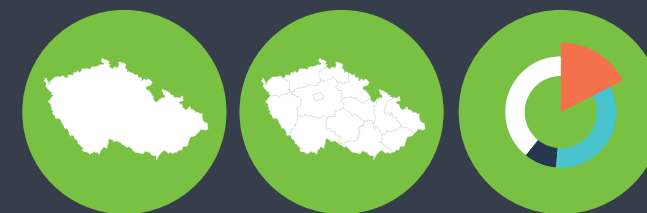
- Emise VOC, CO a suspendovaných částic z dopravy klesají. Narůstá však spotřeba energie v dopravě, a tím i produkce emisí skleníkových plynů a PAH.
- Hladinám hluku ze silniční dopravy přesahujícím stanovené mezní hodnoty je v ČR celodenně vystaveno 2,5 % obyvatel a 6,2 % obyvatel aglomerací nad 100 tis. obyv.

Odpady a materiálové toky

- Celková produkce odpadů od roku 2009 stagnovala až do roku 2015, kdy meziročně došlo k jejímu výraznějšímu navýšení o 16,6 % na 37 338,3 tis. t.
- Produkce komunálních odpadů kolísá nad 5 mil. t, podíl skládkování na celkové produkci komunálních odpadů klesá (47,4 % v roce 2015).
- Zvyšuje se podíl materiálově využitých odpadů na celkové produkci odpadů (83,2 % v roce 2015), podíl skládkování na celkové produkci odpadů se snižuje (8,6 % v roce 2015).
- Produkce obalových odpadů roste (1 084,8 tis. t v roce 2015), avšak dochází i ke zvyšování míry recyklovaných odpadů z obalů.
- Zpětný odběr vybraných výrobků se mírně zvyšuje, nejvíce u přenosných baterií a akumulátorů.

Financování

- V roce 2015 pokračoval růst investic na ochranu životního prostředí, a to o 27,8 % na 40,1 mld. Kč. V rámci veřejné podpory v roce 2015 vzrostly výdaje na ochranu životního prostředí z centrálních zdrojů o 12,2 % na 43,1 mld. Kč a z územních rozpočtů o 32,5 % na 44,9 mld. Kč, a dosáhly tak v obou případech 1 % HDP.
- V rámci původního OPŽP 2007–2013 byla do konce roku 2015 proplacena téměř celá finanční alokace (99,7 %) z celkových cca 122,9 mld. Kč. V rámci navazujícího OPŽP bylo do konce roku 2015 zaregistrováno 1 138 projektových žádostí v hodnotě cca 12,8 mld. Kč z prostředků EU.

2015

Zpráva o životním prostředí České republiky

Zprávy o životním prostředí v krajích České republiky

Statistická ročenka životního prostředí České republiky

CENIA, česká informační agentura životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
Tel.: +420 267 125 340
info@cenia.cz, <http://www.cenia.cz>

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

předkládáme Vám každoroční Zprávu o životním prostředí České republiky. Pozitivní informací po loňském roce je, že – i přes výrazný ekonomický růst a s ním související růst průmyslové a stavební výroby, celkové spotřeby energie i osobní a nákladní dopravy – se stav životního prostředí ve srovnání s rokem 2014 nezhoršil. Některé složky životního prostředí přitom nadále vykazují zlepšení.

V roce 2015 Českou republiku však zasáhlo výrazné sucho, které ovlivnilo stav životního prostředí a mělo také dopad na národní hospodářství. Sucho, které zažíváme v posledních letech, je nepochybně důsledkem extrémizace počasí, za níž stojí změna klimatu. V rámci boje proti suchu Ministerstvo životního prostředí pokračuje v přípravě zcela nových legislativních i preventivních opatření, zejména s cílem zajistit bezpečnost občanů, která je spojena např. s dodávkami pitné vody. Velká finanční podpora na boj se suchem míří z evropských i národních fondů. Zároveň jsme si vědomi toho, že se do budoucna nelze vyhnout ani povodňovým situacím, proto MŽP nadále podporuje i projekty protipovodňové ochrany. Ke zmírnění negativních dopadů změny klimatu pomůže také zcela nový Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, který 16. ledna 2017 schválila vláda a který problematiku hospodaření s vodou v krajině řeší komplexně.

Přestože nadále pokračuje trend snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší, nebyla jeho kvalita v ČR v roce 2015 vyhovující. Od 1. ledna 2017 však začala platit novela zákona o ochraně ovzduší, která umožňuje pružněji reagovat na aktuální situaci znečištění ovzduší, a tím tak rychleji regulovat zdroje znečišťování. Od roku 2016 postupně MŽP uvolňuje z evropských fondů 9 miliard korun na tzv. kotlíkové dotace, které pomohou v českých domácnostech vyměnit až 100 tisíc nejstarších neekologických zdrojů vytápění. Věříme tedy, že už v roce 2018 či 2019 se pozitivně projeví první výměny kotlů na zlepšení kvality ovzduší v ČR.

Vedle řešení kvality ovzduší či boje se suchem se MŽP stejně intenzivně zaměřuje na problematiku odpadového hospodářství, zejména na postupné snižování skládkování a na snižování množství odpadů z obalů, což bude společně s dalšími cíli řešeno novými legislativními předpisy.

Růst investic a finanční podpory v oblasti ochrany životního prostředí pokračoval i v roce 2015. Výraznou měrou se na tomto růstu podílelo rovněž dočerpání prostředků z evropských fondů v Operačním programu Životní prostředí 2007–2013 a svůj podíl na růstu měly i cíleně zaměřené národní programy.

Na příloženém USB disku najdete kromě Zprávy o životním prostředí České republiky 2015 také publikaci Statistická ročenka životního prostředí České republiky za rok 2015 a dále publikace Zprávy o životním prostředí v krajích České republiky za rok 2015.

Mgr. Richard Brabec
ministr životního prostředí

Ovzduší a klima

- Emise skleníkových plynů v ČR klesají, v roce 2014 (data pro rok 2015 nejsou k dispozici) poklesly v meziročním srovnání o 3,7 %, rovněž klesají emise znečišťujících látek do ovzduší. Mezi roky 2014–2015 došlo k poklesu o 2,2 % v případě oxysolujících látek a prekurzorů ozonu a o 2,8 % v případě prekurzorů sekundárních částic.
- V roce 2015 došlo opakovaně k překročení imisního limitu pro suspendované částice, benzo(a)pyren a přízemní ozon. Na dvou dopravně zatížených lokalitách byl překročen imisní limit pro NO₂, na jedné lokalitě byl překročen imisní limit pro kadmium.

Vodní hospodářství a jakost vody

- V roce 2015 poklesly celkové odběry vody, tzn. součet odběrů povrchové i podzemní vody, přičemž největší pokles byl zaznamenán v sektoru energetiky. Meziročně došlo ke zvýšení odběrů vody pro vodárenství a zemědělství.
- Pokračuje snižování celkového množství vypouštěných odpadních vod, na němž měla největší podíl energetika (pokles o 10,2 %) a zejména zemědělství (pokles o 47,7 %), přičemž významným faktorem poklesu bylo sucho.
- Na kanalizaci zakončenou ČOV dosud není připojeno 19,2 % obyvatel. Terciárním stupněm čištění bylo v roce 2015 vybaveno 52,3 % z celkového počtu ČOV.
- Jakost koupacích vod dle hodnocení ČR je celkově dobrá.

Příroda

- Celkem bylo v roce 2015 chráněno prostřednictvím zvláště chráněných území zhruba 17 % rozlohy ČR, prostřednictvím soustavy Natura 2000 cca 14 % rozlohy ČR. Vzhledem k vzájemnému překryvu je celkem chráněno přibližně 22 % rozlohy ČR.
- Od roku 1982 dochází kontinuálně k poklesu početnosti běžných druhů ptáků v ČR. Mezi lety 1982–2015 poklesla o 5,9 %, u lesních druhů ptáků o 16,6 % a populace ptáků zemědělské krajiny o 31,2 %.

Lesy

- Poškození lesních porostů v ČR vyjádřené procentem defoliace zůstává stále na vysoké úrovni. V kategorii starších porostů (60 let a více) činil součet tříd defoliace 2 až 4 u jehličnanů 73,0 % a u listnáčů 39,3 %.
- Podíl listnáčů na celkové ploše lesů ČR pozvolna stoupá, v roce 2015 tvořil 26,5 % z celkové plochy lesů. Mezi roky 2014 a 2015 došlo k navýšení celkové plochy lesních pozemků o 2 016 ha. Plocha lesů, které jsou certifikované dle PEFC a FSC, klesla ze 70,0 % na 68,2 %.

Půda a krajina

- Celková výměra zemědělského půdního fondu ČR klesá, zemědělská půda ubývá zejména ve prospěch zastavěných a ostatních ploch, dále také vodních ploch a lesů.
- Přestože se úbytek nefragmentovaných ploch zpomaluje, proces fragmentace krajiny nadále pokračuje.
- Na území ČR bylo v roce 2015 potenciálně ohroženo 47,3 % zemědělské půdy vodní erozí a 18,0 % větrnou erozí.
- V ČR je evidováno necelých 10 000 starých ekologických zátěží, resp. kontaminovaných míst. V územně analytických podkladech je evidováno 9 242 lokalit, včetně těch evidovaných v SEKM (4 746 lokalit). Dle databáze SEKM byly v roce 2015 ukončeny sanace 52 lokalit a dalších 6 nápravných opatření bylo ukončeno v nevyhovujícím stavu.

Zemědělství

- Spotřeba přípravků na ochranu rostlin v roce 2015 meziročně poklesla o 3,3 %, na rozdíl od spotřeby vápenatých hmot (navýšení o 7,1 %) a statkových hnojiv (navýšení o 4,9 %).
- V roce 2015 došlo opět k růstu ekologického zemědělství, ekologicky bylo obhospodařováno 11,8 % celkové výměry ZPF.

Průmysl a energetika

- Objem těžby nerostných surovin v ČR od roku 2000 klesá. Plocha území ČR ovlivněná těžbou se každoročně snižuje, naopak narůstá množství rekultivovaných ploch.
- Způsob vytápění domácností se v ČR příliš nemění, v roce 2015 převažovalo centrální zásobování teplem (35,8 %) a vytápění zemním plynem (34,7 %). Vytápění pevnými palivy (15,0 %) neklesá.
- Výroba elektřiny v roce 2015 meziročně poklesla o 2,5 %, byl rovněž zaznamenán mírný meziroční pokles výroby elektřiny z OZE.

Doprava

- Rostou celkové přepravní výkony osobní a nákladní dopravy, v nákladní dopravě výrazně převažuje z pohledu životního prostředí nepříznivá silniční doprava.